

СМЯДОВО

Издание на Общинска администрация Смядово

Разпространява се безплатно

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

Режисьорът Искрен Красимиров гостува в СУ „Св. св. Кирил и Методий“

На 26 февруари 2018 г., в навечерието на Националния празник на България – 3 март, в СУ „Св. св. Кирил и Методий“ гр. Смядово се проведе иновативен урок – спектакъл с участието на режисьора и актьор Искрен Красимиров, прочул се с пресъздаването на образа на Христо Ботев, както и на образите на Захарий Стоянов и Джелуариъс Макгахан.

Студеното време и сложената зимна обстановка не попречи на актьора в уречения час да се появи в училището в четническа униформа, всеотдаен на каузата си да бъде „модерен апостол“, да популяризира българските национални герои, да брани достойно историята на България и

да учи на родолюбие и патриотизъм подрастващите.

„Урок по родолюбие с Левски и Ботев“ беше темата на урока, режисиран изцяло от актьора. Искрен Красимиров атрактивно представи първия си герой – Васил Левски.

След откъс от новия филм за Левски – „Лъвски: Европейец в Българско“, Красимиров представи част от филмите за Ботев на „Незабравимата България“. По време на урока беше изнесен кратък по-

етичен рецитал. Янислав Желязков от X клас също се включи, като прочете стихотворението „На прощаване“, което беше приветствано от Искрен Красимиров.

„Бях на 20 години, когато случайно разбрах, че съм наследник на четника Никола Вълчев Минков от село Горна Кремена, Врачанско. Това ме запали по историята и така се роди проекта „Незабравимата България“, каза предучениците Искрен Красимиров. „Незабравимата България“ е проект, който чрез худо-

жествено-документални филми, лекции, беседи и дискусии, популяризира българските национални герои.

Урокът по родолюбие беше посрещнат с изключителен интерес от учениците. Той превърна студения февруарски ден в събитие и празник за училището.

След приключване на урока учениците се снимаха с актьора и получиха автографи.

Янислав, Пламен, Виктория, Вероника, Айлин и Бурчин от клуб „Млад журналист“

www.eufunds.bg

Проект, № BG05M2OP001-3.002-0039 „Деца на община Смядово – заедно мечтаят, учат и играят“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

В света на (не)обикновените хора

Повечето от нас си спомнят приказката за царството, спасено от глад благодарение на мъдрия съвет, даден от бащата на един от царските боляри. Когато нямало зърно дори за посев, разровили мравуняците и с намереното жито оцелели. Боляринът криел баща си вкъщи, защото жестокият цар не обичал възрастните хора. Когато обаче узнал как е спасено царството му, царят издал нов закон: никой да не закача старите хора, а когато вървят по улиците - всеки да им сторва път.

В днешно време, забързани и вглъбени в своите проблеми, със самочувствието, че знаем много повече от нашите баби и дядовци, често забравяме запуките от приказките. Може би причината за това е, че малко ги познаваме - тях, хората от другото поколение. И че дистанцията между нас става все по - голяма.

И така - решени да скъсим дистанцията и провокирани от любопитството да опознаем ежедневието на възрастните, решихме да надникнем в техния свят.

Разбрахме, че пенсионерите от града ни имат свои клубове, където се събират. Интересно ни беше да разберем с какво се занимават, какво ги вълнува. Уговорихме си среща в пенсионерски клуб № 2. Отговорникът на клуба, г-жа Соня Стоева, се зарадва на нашето желание да посетим клуба. Разбрахме, че и посетителите са се развълнували. Оказа се, че това е първото гостуване на ученици в пенсионерския клуб.

В уговорения час бяхме там. Ча-

каха ни. С влизането си усетихме уютна топлота, чисто и подредено помещение. Маса, на която имаше домашен сладкиш, пуканки, безалкохолни. Изпитахме умиление - тези хора се бяха приготвяли за нас. Преодоляхме първите притеснения и разговорът потръгна. Г-жа Стоева ни разказа как пенсионерите прекарват времето си в клуба. Благодарни са на кметницата, че се грижи да имат топло място, където да се събират. Тук не само плетат,

усетихме болката от нерадостната и съдба. Имаше стихове и за котката и за прасето - и закачливи, и тъжни. Стиховете много ни харесаха. Дори си преписахме, т. е., снимахме с телефоните си някои от любовните. Тодорка Николова ни разказа тъжни моменти от своя живот. А стиховете пише в нощните часове, когато не може да спи и излива душата си в тях. Искахме да чуем всички истории и стихове - много увлекателно разказва тази жена - но те са толкова много, че разбрахме - след тази среща ще има и други.

Г-жа Керанка Иванова ни разказа легендата за Смеда и нейните синове. Бяхме я чували, но в друг вариант ни беше много интересно. Г-жа Иванова разказа и случки от времето, когато е била учител. Тя също има стихове и обеща следващия път да ни ги

прочете. Нямахме как да не направим сравнение между образованието преди и сега. И ние учим много, но се изненадахме, че пенсионерите още помнят и рецитират стихове на Ботев и на Пушкин.

Не усетихме как изтече времето. Тръгнахме си, възхитени от силата и духа на тези хора. Благодарни сме им, че ни допуснаха в света си и ни позволиха да ги опознаем. Това беше един урок, в който си припомнихме, че възрастните хора заслужават много обич, уважение и внимание.

Деница, Магдалена, Мартина, Мерджан, Наталия, Янита, Ивайло, Йордан, Красимир и Станислав от клуб „Млад журналист“

но и четат вестници, споделят истории. Празнуват. Организират викторини, подготвят сценки, четат стихове. Изненадахме се, защото не знаехме, че имат такива таланти. Тогава се сетихме, че сме виждали леля Донка на сцената в читалището, а г-жа Керанка Иванова беше сред гостите на 15 септември в училище. Г-жа Соня Стоева ни представи и Тодорка Николова - скромна жена, пред която имаше две тетрадки. Със стихове... Помолихме я да прочете няколко от тях. Притихнали, заслушахме. Стиховете ни пренесоха във времето на нейната младост, накараха ни да усетим първите и любовни трепети, запознаха ни с тъгата от раздялата с нейни съученици,

www.eufunds.bg

Проект, № BG05M2OP001-3.002-0039 „Децата на община Смядово - заедно мечтаят, учат и играят“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Столетница от Смядово

Димитра Любенова Чобанова е родена на 24.11.1915 г. Тази година навършва 102г и започва 103-си годишнина. Баща ѝ Васил Колев, роден на през 1888г., дошъл в Смядово от с. Върбица. По занаят бил абаджия-шиел мъжки елечи, калци, калцуни, потури от дебел вълнен шаек и ги украсявал с гайтани. Запознава се с мома от Смядово на име Неделя от Кульовци и се оженва за нея. Кумовете им били от с. Янково и затова младото семейство се установява да живее в Янково там отворили работилница за аби и там се раждат децата им: Маринка 1910г., Кольо 1913г., Димитра 1915г. и после Йонка. По-късно цялото семейство се премества да живее в Смядово. Построява си къща в близост до днешната автогара (къщата е съборена). Димитра ходила на училище в Янково в 1 и 2 отделение.

В 3 и 4 отделение е учила в новопостроеното училище „Христо Ботев“. После е учила в училището до църквата 5 и 6 клас. Наложило се да прекъсне да учи, защото трябвало да помага на майка си в домакинската работа. Майка ѝ Неделя била шивачка, за времето си „модистка“.

Научила се да шие, когато помагала на мъжа си. Семейството било бедно, нямали ниви, баща ѝ бил занаятчия затова Димитра когато станала на 16 год. започнала да работи по нивите на богатите. Заедно с други моми и млади булки-копаели царевица, жънели със сърпове нивите със житото.

С получените пари си купували нови блузи и поли. След като се омъжила за Любо Чобанов родила три деца- Радка, Райно и Васил. И пак работела земеделеие на техните ниви.

През 1950г. влизат в ТКЗС и Димитра е работила 32г. на полето до 1983год. От ранна пролет, до късна есен и е успявала да си изпълнява годишната норма. Връщам се 35г. назад, когато сутрин отивам на работа всеки ден срещам буля Димитра. Носеше в едната си

ръка кошница с храна, а в другата държеше на рамото си мотиката. Рано, рано облечена в подходящо работно облекло, ходеше всеки ден на работа с АПК-то. Наложило се да прекъсне, защото трябвало да се грижи за болният си съпруг. Животът ѝ е протекъл в Смядово. Сега буля Димитра клати глава и казва: „Кога минаха тези години?“ сега съм на 102год. Родила съм три деца и имам шест внуци, шест правнуци е един пра-правнук.

Жалко, че синът ми Райно почина млад на 48год. Често ме посещават внуците и правнуците, но за мен се грижи дъщеря ми Янка. Внуците ми помагат, когато се наложи да се изкачвам на четвъртия етаж по стъпалата. Живее при Янка, която е на 82год., но ежизнена и се грижи добре за мен. Тя организира 100 годишния ми юбилей в читалище „Стилиян Чилингиров-1963г.“ Янка като председател на пенсионерския клуб беше организираща и подготвила всичко. Присъстваха много гости-роднини и познати. Получих подаръци и много цветя. Имаше представители на всички пенсионерски клубове от гр. Шумен.

Баба Димитра е на крак, движи се с помощта на бастун. Говори свободно по телефона. Отключва вратата, когато идват познати, за да я видят. Казва, че всеки ден си спомня за живота си в Смядово, затова всяка година идва на панаира, за да се види с роднини и познати. Тази година на 26.08 беше в Смядово, придружена от дъщеря си Янка и внуците си Митко и Евгени.

Димитра Любенова е ходила в Америка през 1974год. за 4 месеца на гости на сестра си Маринка, която е отишла в Америка като млада булка с мъжа си, за да работят там. Там се раждат децата им и остават завинаги там.

Баба Димитра казва: „Добре е човек да излезе да от страна за малко, за да види как живеят хората в другите страни. Там видях големи магазини с много разнообразни стоки“.

Сега баба Димитра не работи нищо, не вижда добре, ползва очила, но пее ежедневно народни песни. Записала е на 48 народни песни на диск, а знае на 100 песни. Започва да пее от малка. Почти всеки ден сега си пее народни песни. Помни текста и мелодията на различните песни. Разказва, че било достатъчно една песен да я чуе два пъти за да запомни текста и мелодията и я запява.

„Андрей, дума майка си;

-Мамо старале, мамо

Какъв съм съня сънувал,

Черно ма куче ухапа.

Да ми е на добро или на лошо?

Андреева майка думаше:

Куче е, синко, думаше

Кръвта е, синко истина.

Докато майка му думала

Турска е пушка пукнала

Андрей в челото удари.“

Разказва, че е живяла в труд, в немотия, как с помощта на близки е роднини са си построили къщата. Правили са кирпичи на ръка до реката на Чобановата чешма, за да си построят къщата. Живяла е труден живот, но родителите от малка са я възпитали в трудолюбие, честност, отговорности да не се отказва при срещане на трудности.

Казва „Сега живея като птичка в клетка на 4 етаж в блок „Червена стена“ в гр. Шумен. Гледам от терасата наоколо съседните жилищни блокове и синьото небе нагоре и очите ѝ се насълзават.

Срещала съм се с много столетници.

Човек щом навърши 90 год. казват, че вече е навлязъл в столетието. Много от тези столетници са болни и неподвижни не винаги са контактни.

А баба Димитра е контактна, помни всички родове от Смядово, къде се намират къщите, им кои са братята и сестрите им. Паметта ѝ е чиста. Говори ясно. Засмива се когато е необходимо.

Пожелавам ѝ много здраве и още дълги години живот, за да може да се радва на потомството си.

Празник на буквите на крилете на Влакчето за Европа

Вълнуващ беше 28 март 2018 г. за учениците от 16 клас от СУ „Св. св. Кирил и Методий“ - гр. Смядово. На сцената на Читалище „Братство“ те празнуваха най-важния си ден - Празника на буквите. Този празник не може да бъде открит в календара, но той идва всяка пролет с песента на птиците и първите пролетни цветя. Това вълнуващо тържество се помни цял живот, защото децата от първи клас осъзнават, че са направили най-трудната стъпка в живота - станали са грамотни. Един нетрадиционен празник на буквите се превърна в общоградско двучасово тържество. На празнично украсената сцена, облечени в красиви костюми и с грейнали от вълнение личица първолаците показаха своите знания, актьорско майсторство и талант. Със самочувствие те демонстрираха колко знаещи и можещи са станали за шестте месеца прекарани в училище. С нескрита гордост и много радост първокласниците заявиха „Ние вече сме грамотни!“.

Знанията, които показаха бяха

не само в областта на българския език и литературата, но и за България и за страните от Европейския съюз и техните култури. Качени на крилете на „Влака за Европа“, те обиколиха Гърция, Франция, Германия, Великобритания, Дания, Молдова. Не забравиха и Русия. Влакчето тръгна от България. Всяка спирка - столица на европейска държава по много любопитен и интересен начин беше представена чрез песен или танц. С много хъс, настроение и артистичност те представиха своя богат репертоар от песни и

танци. Съвместното им изпълнение с родители на песента „Ако си дал“ разплака и изправи на крака многобройната публика.

Малките таланти увериха всички гости, че вече са грамотни, че ще бъдат упорити в усвояването на знанията и успешно ще се трудят в бъдеще. А когато ученето е съчетано с приятни емоции е лесно и приятно. Защото да си грамотен не означава единствено да можеш да четеш и пишеш. Означава и да си жаден за знания, да се стараш да живееш според поуките открити в книгите.

Каро Георгиев Йоргов

Смядово е дало на българското национално-освободително движение един поборник-опълченец Каро Георгиев Йоргов. Нека на 3 март да си спомним неговото име и неговите подвизи. Да направим равносметка на изминатия път от Каро - непокорна и луда глава.

Каро, твърде млад, е бил учител в Шуменските села. Бил е член на Шуменския революционен комитет, основан през 1873 г. - клел се е пред камата и револвера. Можело е да бъде учител, но е избрал да бъде патриот, да се бори за свободата на България. Седем години е бил комита, на седем места е раняван и имал 12 ордена и медала за храброст.

Напуска Смядово около 1870 г. Излиза в Котленския Балкан и с оръжие в ръка води борба за освобож-

дението на България. Преминава в Румъния като емигрант, включва се в боевете на Шипка-връх на неговата революционна дейност.

Каро, чист в помислите си, които се е борил за свободата на България, останал излъган, че ще има справедливост и човещина в свободна България. Но не срещнал разбиране, приятелски жест и подкрепа на управата.

Смядовските мъже често се събирали в кръчмата на Шишков, който е бил 30 год. кмет на Смядово. Каро, след почерпка се изказал срещу властта. Ядосвал се и на висок глас заявявал, че управниците са подтисници и новоизлюпени чорбаджии, които експлоатират бедните българи.

Казвал: „От османлиите се отървахме, но от тези изедници не мо-

жем да се отървем“. В кръчмата на Шишковци често подигравателно го питали: „Защо винаги носиш на пояса си тая руска кама?“. Отговорът бил: „Нося я за такива като вас, за да се разправа, като му дойде времето.“

Как лесно забравяме хилядите герои от петвековното османско робство. С чувство на дълг и благодарност да се преклоним и положим цветя пред паметната плоча на Каро Йоргов в центъра на града ни.

К.И.